

Získejte boží milost poslušností ke svým rodičům

→ *Promluva Satja Sái Báby z 18. září 2004* ←

*Měsíc osvětluje svět v noci
a slunce během dne.
Správné jednání osvětluje tři světy
a ušlechtilý syn celou linii předků.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Ctnostný syn je větší než ti, kteří dosáhli poznání (*džňány*), moudrosti (*vidžňány*), vyšší úrovně vědomí (*sudžňány*) či trvale uceleného vědomí (*pradžňány*). Takovým ušlechtilým synem je Pán Vinájaka. Každý člověk má *gurua*. Vinájaka však žádného *gurua* neměl. On je *guruem guruů* a vůdcem vůdců. Je nazýván Vinájakou, neboť nemá nad sebou žádného vůdce a sám je vůdcem všem.

Vtělení lásky!

Kdykoli se začíná s novým úkolem, je zvykem vykonat *púdžu* Pánu Vinájakovi, aby se přivolalo jeho požehnání za úspěšné dokončení úkolu. I zpěváci se k Pánu Vinájakovi modlí *kírtanem*, když začínají koncert: „*Vinájaka nannu bróvará*“ (Ó, Pane Vinájako! Přijď mi prosím na pomoc). Všechny vaše úkoly se setkají s úspěchem jen tehdy, když se takto modlíte k Pánu Vinájakovi a usilujete o jeho požehnání.

Pán Vinájaka má sloní hlavu a tělo. Znamená to, že Vinájaka může být přirovnán inteligencí ke slonu, který vždy dvakrát rozváží, než vykročí nohou vpřed. I Vinájaka se pohybuje vpřed jen po inteligentním rozlišování. Čtyři slabiky slova Ganapati označují, že Pán Vinájaka je pln *džňány*, *vidžňány*, *sudžňány* a *pradžňány*. Na základní význam slova Ganapati dnes lidé zapomínají a zabývají

se pouhými rituály. Nemusíte vykonávat žádné rituály, ale uctívání Pána Vinájaky se nikdy nevzdávejte. Zvláště je přední povinností studentů, aby se odevzdali vedení Vinájaky, který je vůdcem sám sobě. K Pánu Vinájakovi byste nenalezli srovnání. Přijmete-li tohoto Pána za svůj ideál a budete-li se věnovat svým studiím, dokážete zvládnout všechny oblasti vzdělávání. Vinájaka má velké břicho, plné *džňány* (poznání). Poznání je jeho silou. Takového mocného Pána bychom měli uctívat. Pravý charakter Pána Vinájaky nedokáže nikdo plně pochopit.

Pán Vinájaka je vůdcem každého, všech. On je každému božským otcem a matkou v souladu s modlitbou *Tvaméva mātá ča pitá tvaméva, tvaméva bandhuš ča sakhá tvaméva, tvaméva vidjá dravinam tvaméva* (Jedině on je otcem a matkou, přítelem a příbuzným, moudrostí a bohatstvím každému člověku). Z hlediska moci a statečnosti nelze v tomto světě nikoho přirovnat k Pánu Vinájakovi. Pravou podstatu takového božského vůdce nedokáže svět poznat, ale jsme ochotni přijmout vedení běžných smrtelníků. Jedná se o politováníhodnou situaci. Dnes je svatý den, připomínající narození Pána Vinájaky. On nemá ve skutečnosti žádné narozeniny. Stvořil celý vesmír. Všechny vědy jsou výsledkem božské vůle Pána Vinájaky. Od Vinájaky pocházejí všechny formy poznání.

Vtělení lásky!

Pán Vinájaka neví, co je hněv. On je vtělením lásky. Tam, kde je láska, nemohou vstoupit špatné vlastnosti, jako je hněv, vztek, domýšlivost a další. Svědčí o tom rysy Vinájakovy tváře. Zračí jeho tvář někdy hněv? Ne. Stále se usmívá. Vinájaka je všudypřítomný. Lidé přisuzují narození Boha určité místo a považují je za *kšétru* (svaté poutní místo). Místu narození Boha však nelze přiřknout žádný určitý bod. On je *svajambhu* (vynořující se sám ze sebe). Neexistuje žádné určité místo, které by se dalo popsat jako místo jeho narození, dospívání a podobně. Je všudypřítomný. Bůh se zjeví na takovém místě, kde se lidé zbavili špatných vlastností a upřímně se k němu s oddaností modlí. On je *gunáthíta* (bez vlastností). Je *nirgunam, nirañdžanam, sanátana nikétanam, nitja, šuddha, buddha, mukta, nirmala svarúpinam* (Bůh je bez vlastností, čistý, věčný, neposkvrněný, osvícený, svobodný, je konečným příbytkem a vtělením svatosti).

Bůh vypadá, jakoby se někdy zlobil. Není to však opravdový hněv. Předstírá, že se zlobí, aby oddané přivedl na správnou cestu. Kdyby to nedělal, neměli by oddaní možnost své jednání změnit. Předstírání hněvu je jen hra. Bůh v sobě nemá ani stopu hněvu. Když děláme chyby nebo jdeme špatným směrem, bojíme se, že Bůh se na nás bude zlobit. Při takových příležitostech však Bůh hněv jen předstírá, abyste si začali být vědomi svých chyb a nedostatků. Když se vám například Svámí vyhýbá, jste smutní a myslíte si, že Svámí s vámi

nemluví, protože se na vás zlobí. Ve skutečnosti Svámí neví, co to je hněv. On je vtělením lásky. Je plný lásky. Při některých vzácných příležitostech, když mluví nepřívětivě, však můžete být zmýleni, že se hněvá. To je přirozené i ve vašem každodenním životě. Zavoláte-li: „Synu! Pojď sem, prosím,“ zní to, jako byste volali s láskou. Jsou-li stejná slova vyřčena zvýšeným hlasem (nazlobeně), vypadá to, že se hněváte. Vše to jsou jen varianty jednoho vyjádření a nic jiného. Stejný byl případ mudrce Durvásy, v jehož výrazu se projevoval hněv a tak byl synonymem hněvu. Ve skutečnosti se mudrc Durvása vůbec nehněval!

V Mahábháratě přijal Drónáčárjův syn Ašvatthámá strašný slib, že zahubí všechny Pánduovce. Když se to dozvěděla Draupadí, prosila Kršnu, aby Pánduovce zachránil. Pánovy *líly* nebývají jen podivuhodné, ale i tajemné. Bůh hraje hry a dokonce mění epizody své hry pro blaho a bezpečí svých oddaných. Při této příležitosti zachránil Pánduovce s jemnou špetkou humoru, jehož je schopen jen On sám.

Zašel za mudrcem Durvásou. Ten byl Kršnovou návštěvou nesmírně potěšen: „Pane, co jsi přinesl do mého skromného *ášramu*?“ Kršna se usmál: „Mám pro tebe malou práci.“ Mudrc se zaradoval: „Jsem ti k službám. Jen rozkazuj.“ Nato Kršna řekl: „Dobrá! Dnes v noci musíš zachránit Pánduovce.“ Durvása byl zmaten a zeptal se: „Pane, ty jsi tím, kdo chrání všechno na světě. Kdo jsem já, abych dělal takovou práci?“ Kršna odpověděl: „To je něco jiného. Při této práci však budeš mým nástrojem. Ochraňuji mnoha různými způsoby. Při této příležitosti musíš udělat něco konkrétního podle mých instrukcí.“

Durvása chtěl vědět, co to je a Kršna pokračoval: „Vykopeš jámu, požádáš Pánduovce, aby se do ní ukryli, přikryješ ji prkny, hlínou a trávou a na takto připravenou skryš se posadíš. Je možné, že přijdou nepřátelé Pánduovců a zeptají se tě, kde Pánduovci přebývají. Pravděpodobně řeknou: „Ty znáš minulost, přítomnost a budoucnost. Řekni nám, prosím, kde se Pánduovci skrývají.“ Durvása ho přerušil: „Pane, nemohu lhát.“ Kršna opáčil: „Žádal jsem tě, abys mluvil lživě? Já sám jsem vtělením pravdy a žádám tě, abys mluvil jen pravdu. Máš však svobodu měnit hlas k dosažení požadovaného výsledku. Jsem si jist, že mi rozumíš.“ Mudrc přikývl a usmál se.

Po nějaké době, kdy již byli Pánduovci ukryti, přišel Ašvatthámá přesně jak Kršna předpověděl. Durvása seděl se zavřenýma očima. Ašvatthámá se před mudrcem poklonil a pokorně se dotazoval na místo pobytu Pánduovců. Durvása zvolna otevřel oči, které byly jako plamen. Hněvivě vykřikl: „Ano, Pánduovci jsou zde, přímo pode mnou.“ Ašvatthámá se vyděsil, protože mudrc byl dobře známý pro svou vznětlivou povahu a sklon proklít ty, na které se zlobil. Rychle

zmizel a Pánduovci byli zachráněni. Takové postupy používají všichni *avatári* a Svámí, je-li třeba, tak jedná také.

Mudrci a světci, jogíni a *džňánini* poskytovali *rakšanu* (ochranu) a *šikšanu* (napravení) po všechny věky a vedli lidi na správnou stezku. Mudrc Durvása dělal totéž. Nevědomí jej vinili, že je zlostný, přestože byl velkým kajícím. Ti, kteří jsou schopni porozumět skutečným záměrům za zdánlivým hněvem, si uvědomují pravdu. Bůh nezná žádný hněv. Ten, kdo se zlobí, nemůže být určitě nazýván Bohem!

Jednou zavolala matka Párvatí s Íšvarou Vinájaku a jeho mladšího bratra Subrahmanju a vyzvali je, aby se vydali kolem světa. Oznamili jim také, že ten, kdo se vrátí první, dostane za odměnu *phalu* (ovoce). Tato soutěž měla světu ukázat velikost Vinájaky. Mladší bratr Subrahmanja okamžitě vyrazil. Osedlal svůj dopravní prostředek – páva – a letěl kolem světa. Vinájaka se však ani nepohnul a seděl na svém místě.

Íšvara se ho zeptal: „Můj drahý synu! Proč se nevydáváš na cestu kolem světa?“ Vinájaka se otázce zasmál a odpověděl: „Ó, otče! Nepotřebuji nikam chodit. Plod celé cesty kolem světa je přímo přede mnou.“ S těmito slovy vykonal Vinájaka *pradakšinu* (obřadnou obchůzku kolem předmětu uctívání) kolem svého otce a matky (Íšvary a Párvatí), klidně se posadil a dělal si nárok na vítězství v závodě. Za okamžik se objevil Subrahmanja, který dokončil cestu kolem světa. Byl velmi unavený a oznámil otci úspěšné dokončení úkolu. Pán Íšvara nato prohlásil vítězem závodu Vinájaku a podal mu ovoce. Místo, kde se tato událost stala, se nazývá Palani, ve státě Tamilnádu.

Základní smysl příběhu je v tom, že rodiče jsou vtělením božství a stačí, když jim člověk dělá s úctou *pradakšinu*. Je to stejná zásluha (*punja*), jakou lze nabýt návštěvou všech svatostánek světa. Bez rodičů by žádný syn nebyl! Mají-li být děti ušlechtilé, jsou to rodiče, kteří se o ně musejí starat. Rodiče jsou odpovědní za úspěch svých dětí ve všech oblastech.

U studentů je obvyklé, že během zkoušek navštěvují chrámy a modlí se za úspěch při zkouškách. Za kapesné, které jim dali jejich rodiče tam obětují kokosové ořechy. Jedná se o vnější zvyky, které mají málo společného s upřímnou oddaností. Jestliže si opravdu přejí dosáhnout úspěchu ve svém úsilí, stačí když potěší své rodiče a dostanou jejich požehnání. Jsou-li rodiče spokojeni, určitě uspějete.

Soutěž v oběhnutí světa zinscenoval Pán Íšvara s matkou Párvatí, aby zdůraznili, že děti mají nejprve usilovat o potěšení a uspokojení svých rodičů. Když chcete získat milost boží, stačí budete-li s láskou dodržovat příkazy svých rodičů.

Není většího božství než rodiče, kteří jsou přímo před vašima očima. Velmi se namáhali, aby vás vychovali. Mnoho obětovali, abyste mohli v životě růst. Žádný rodič nechce ve svých dětech vytvářet odpor. Někdy sice vypadají, že se zlobí a dokonce trestají, ale to je jen navenek. Hluboko v srdci pro vás mají hojnost lásky. I když vypadají, že se zlobí, je to pro vaše dobro. V jejich srdcích plyne proud nekonečné lásky.

Malý příklad: Když udělá dítě nějakou nezbednost, matka mu naplácá. Ale jak? Výprask dělá jen hluk, ale dítěti nezpůsobí žádnou bolest. Její hněv se zrodil z lásky. Za jistých okolností mohou rodiče projevit hněv, ale je to jen dočasné. Nikdy není trvalý. Můžete si myslet, že se na vás zlobí. Vy však jen nechápete, nedokážete porozumět jejich lásce, která se skryla. I když projevují hněv a říkají „čí“ (výraz v telugštině, znamenající nelibost), je to jen z lásky. Studenti by se tedy měli pokusit porozumět skutečné povaze svých rodičů.

Ve skutečnosti je něčí hněv jeho vlastním nepřítelem a radost jeho rájem. Člověk by měl být vždy šťastný. Ten, kdo se zlobí a má vznětlivou povahu nemůže nikdy ničeho dosáhnout. Vinájaka je tím, kdo vždy poslouchal rodiče. Proto se říká, že není vůdce nad něj. Studenti někdy žádají od rodičů peníze, aby mohli jít do kina. Když rodiče odmítnou, děti si myslí, že se zlobí. Jsou to nicotné záležitosti. Rodiče, zvláště matka, bude vždy připravena obětovat i svůj život, aby v nebezpečí zachránila své děti. Dnes jsou však naneštěstí i takoví synové, kteří jdou proti své matce před soudní dvůr. Je tedy nezbytné, aby změnilí svůj postoj k rodičům a uvědomili si, že rodiče jsou vskutku vtělením lásky.

Dětem mohou v mysli povstat různé nápady nebo pošetilé myšlenky, ale láska rodičů k dětem zůstává neochvějná. Na světě jsou i děti, které se zlobí na své rodiče, ale vztah rodičů a dětí je láskyplný a žádný jiný. Syn může jít k soudu kvůli nějakým neshodám se svou matkou. Když se ho soudce zeptá, řekne jméno své matky a pronese slova „moje matka“. Podobně matka uvede synovo jméno a řekne „můj syn“. Takový je tento důvěrný vztah, jež existuje mezi matkou a synem. Vyskytnou-li se nějaké rozpory, jsou jen dočasné.

Pán Vinájaka je vtělením lásky. Rozdává vždy jen lásku. Když působil jako píšák při psaní Mahábháraty, kterou diktoval mudrc Vjása, projevoval stejně láskyplný postoj. Vjása si ho vybral jako píšáka především vzhledem k tomu, že je vtělením lásky. Tuto čistou lásku vyzařoval Vinájaka po celou dobu psaní Mahábháraty. Proto v Mahábháratě nenaleznete ani jedinou chybu. Jelikož byl dokonalý, jeho slovo bylo také dokonalé. U Vinájaky nenaleznete žádné špatné vlastnosti, jako je hněv, žárlivost, závist či pýchu. To jsou vlastnosti člověka, postrádajícího ušlechtilost.

Milí studenti!

Od dnešního dne se vzdejte i každého malého hněvu, který máte vůči rodičům a rozvíjejte k nim jen lásku. Láska plodí lásku. Přijímejte hojně lásku svých rodičů a prospívejte v životě.

Dnes je svátek Vinájaka čaturthí. Je to velmi důležitý svátek. V některých rodinách je zvykem zvat na svátek čerstvě oženěného zete. Proto se nezdráhejte jít navštívit dům svých příbuzných, abyste tam s nimi strávili příjemné chvíle.

*Ó, novomanželi,
navštiv dům rodičů své ženy.
Přijď, prožij chvíle radosti a veselí
se svými švagry a švagrovými.
Celá domácnost a sousedství tě uctí
s láskou a srdečností.*

(píseň v telugu)

Když zeť navštíví dům rodičů své ženy, celá domácnost má sváteční náladu. Každý se cítí šťastně a příjemně. Jsou však také někteří zeti s kamenným srdcem, kteří chovají ke svým příbuzným z manželčiny strany nedobré pocity a jejich domy nenavštěvují. Takové špatné postoje jsou důsledkem stravy. Jaká je potrava, taková je i hlava. Postoje srdce odrážejí myšlenky v hlavě (mysli). Proto musíme přijímat správné jídlo. Nikdy byste neměli jíst takové jídlo, které by ve vás mohlo vznítit plameny hněvu a závisti.

Indičtí mudrci dodržovali od dávných časů přísná stravovací pravidla. Vždy zdůrazňovali důležitost *sattvické* a nikoli *radžasické* potravy. Přijímáním *radžasického* jídla se produkuje hněv. Když jíte naopak *tamasickou* stravu, budete se cítit ospalí již při jídle. Proto musíte vyloučit *radžasický* i *tamasický* typ jídla. Musíte přijímat jen *sattvickou* potravu. Přemíře čilli, soli a kyselého se musíte v jídle vyhnout. Než začnete jíst, nikdy nezapomeňte obětovat modlitbu:

*Brahmárpanam brahma havir
brahmágnau brahmaná hutam
brahmaiva téna gantavjam
brahma karma samádhiná*

(Brahma je nádoba i obětina. Je obětním ohněm stejně jako obětníkem a je i cílem toho, kdo obětní obřad koná.)

Když se takto pomodlíte před jídlem, Bůh okamžitě odpovídá:

*Aham váiśvānaró bhútvá
Prāninām déhamāśritah
Prānāpāna samājuktah
Pačāmjanam čaturvidham*

(Jsem ve všech bytostech v podobě ohně, který stravuje. V jednotě s *pránou* [nádechem] a *apánou* [výdechem] jsem to já, kdo stravuje čtyři druhy potravy.)

Když si berete jídlo, musíte se vždy ujistit, že máte jen tolik, kolik můžete snadno strávit. Nikdy nejezte množství, které nemůžete strávit. Stejně, jako sedáte s radostí ke stolu, musíte s radostí a lehkostí od stolu vstávat. Někteří lidé sedají k jídlu s lehkým žaludkem a vstávají s těžkým potě, co si přeplnili břicho. Není to správná metoda jak jíst. Jezte vždy lehké jídlo. Je to zvyk, který byste měli pěstovat již od dnešního příznivého dne – Vinájaka čaturthí. Budete-li rozvíjet dobré návyky a vlastnosti, můžete být stejně vznešení jako Pán Vinájaka.

(Bhagaván uzavřel svoji promluvu bhadžanem „Préma mudita manasé kahó“.)

U příležitosti svátku Vinájaka čaturthí, v Prašánti Nilajam dne 18. září 2004